

غالب

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹ / ۰۹ / ۲۲
تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۹ / ۱۰ / ۲۲

کمبود ویتامین «د» و ارتباط آن با استئوآرتیت زانو در مریضان هرات*

(یک مطالعه Case series در سال ۲۰۲۰)

نگارنده: دکتور احمد طارق عزیزی^۱

کد اخلاقی مقاله: Afg-Gh.U.H.E.C-2020-004

چکیده

مطالعات متعدد نشان داده، که ویتامین «د»، تأثیراتی در پتوجنیز استئوآرتیت زانو دارد. این مطالعه جهت دریافت ارتباط میان سویه ویتامین «د» سیرروم و استئوآرتیت زانو در کاهلان و همچنان نتیجه تطبیق مستحضرات ویتامین «د» بر استئوآرتیت زانو و مقایسه موارد فوق با چندین مطالعه دیگر انجام شده است.

این تحقیق به شکل آینده‌نگر و مجموعه واقعات انجام شده است. در این تحقیق به تعداد ۱۱۲ مریض (زن و ۳۴ مرد) که طی سال ۲۰۲۰ به لوحه درد زانو مراجعه نموده‌اند، شامل‌اند. نزد این مریضان ابتدا رادیوگرافی زانو به وضعیت قدامی خلفی، به صورت ایستاده و جنبی اخذ شده، در مریضانی که تغییرات استئوآرتیت در رادیوگرافی مشاهده شد، بعداً میزان ویتامین «د» سیرروم شان نیز تعیین گردید و ارتباط بین استئوآرتیت زانو و کمبود ویتامین «د» سیرروم بررسی گردید؛ سپس نتیجه تداوی با مستحضرات ویتامین «د» در این مریضان، مورد مطالعه قرار گرفته و با چندین مطالعه دیگر مقایسه شد.

به تعداد ۱۱۲ مریض (۷۸ خانم و ۳۴ آقا)، که به لوحه درد زانو مراجعه نمودند و در رادیوگرافی تغییرات استئوآرتیت را نشان دادند، در این مطالعه گنجانیده شده‌اند. سن مریضان از ۳۵ الی ۸۴ سال بود. تاریخ چه درد زانو از کمتر از یک سال الی بیشتر از ۱۰ سال بود. در اکثریت واقعات سویه ویتامین «د» کاهش بافتی بوده و با تطبیق مستحضرات ویتامین «د» درد مریضان در طولانی مدت کاهش یافته.

کمبود ویتامین «د» شایع بوده و در کاهلان با استئوآرتیت زانو همراه است؛ از آن جایی که ویتامین «د» نقش مهمی در متابولیزم استخوان و غضروف دارد، می‌توان ادعا کرد، که این ویتامین با شیوع و پیشرفت آرتیت تمام مفاصل، خصوصاً مفاصل زانو و هیپ ارتباط مستقیم دارد. در این مطالعه ارتباط بین کمبود ویتامین «د» و استئوآرتیت زانو دریافت شد.

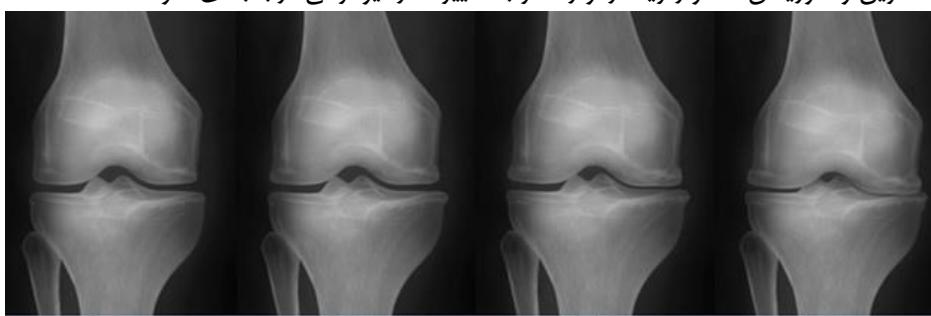
واژه‌گان کلیدی: زانو، استئوآرتیت، کمبود ویتامین «د» و غضروف.

* این تحقیق، با هزینه مالی پوهنتون غالب و از طریق کمیته تحقیقات پوهنخی طب معالجه‌وی و مرکز تحقیقات پوهنتون انجام شده است.

^۱. متخصص ارتوپدی و تروماتولوژی، فوق تخصص آرتوسکوپی و آرتوپلاستی، استاد پوهنخی طب معالجه‌وی پوهنتون غالب هرات

مقدمه

استئوآرتیت^۱ عبارت از یک پروسه سایش و فرسایش بوده، که در تمام مفاصل، عمدتاً در مفاصل زانو، بندِ پا، هیپ^۲ و مفاصل بین انگشتی دستها و پاها ایجاد می‌گردد. در تمام دنیا، یکی از عوامل مهم درد و اختلال حرک مفاصل استئوآرتیت است^[۱]. چاقی و افزایش عمر جمعیت باعث افزایش واقعات عرضی استئوآرتیت شده است^[۲]. در ایالات متحده امریکا، وقوعات استئوآرتیت ۱۳.۵٪ در سنین ۲۵ ساله‌گی و ۳۳.۶٪ در سنین ۶۵ ساله‌گی و بیشتر از آن در سال ۲۰۰۵ گزارش شده است^[۳]. مفصل زانو، به دلیل تحمل نمودن بیشتر وزن بدن، بیشتر معرض به استئوآرتیت می‌گردد. کالگرین و لاورینس استئوآرتیت زانو را نظر به تغییرات رادیوگرافی درجه‌بندی نموده‌اند (شکل و جدول^۱).

درجه KL	تغییرات در رادیوگرافی استئوآرتیت
۰	عدم موجودیت تغییرات رادیوگرافیک استئوآرتیت
۱	شک کاهش مسافه مفصلی همراه با امکان موجودیت استئوفیت‌ها
۲	موجودیت قطعی استئوفیت‌ها همراه با امکان کاهش مسافه مفصلی
۳	استئوفیت‌های متعدد، کاهش واضح مسافه مفصلی، اسکلروز و امکان سوء‌شکل استخوانی
۴	استئوفیت‌های بزرگ، کاهش قابل ملاحظه مسافه مفصلی، اسکلروز شدید و سوء‌شکل واضح استخوانی

آخذه‌های ویتامین «د»^۴ در کاندروسیت‌های^۵ انسانی مشخص شد، که از طریق همین آخذه‌ها ویتامین «د» باعث تنظیم تولید متالوبروتئین‌ها^۶ و پروستاگلاندین ای^۷ ۲ می‌شوند^[۴]؛ چنین نشان داده شده، که ویتامین «د» به صورت مستقیم، بالای غضروف مفصلی تأثیر دارد، که این تأثیر از طریق آخذه‌های آن، که باعث تحریک سنتیز پروتئوگلایکان^۸ در کاندروسیت‌های پخته می‌شود، انجام می‌یابد^[۵].

کم‌بود ویتامین «د»، شایع بوده و ملیون‌ها انسان به کم‌بود آن در سراسر جهان مصاب هستند^[۶]. ذخیره ویتامین «د» با افزایش سن در بدن کاهش یافته و این کاهش در خانم‌های مسن بیشتر دیده

¹ Osteoarthritis

² Hip

³ Kellgren Lawrence

⁴ vitamin D

⁵ Chondrocytes

⁶ Metalloproteins

⁷ Prostaglandin E2

⁸ Proteoglycan

می شود^[۷]. وقوعات کمبود ویتامین «د» در کشورهای رو به اکشاف، رو به افزایش بوده و توجه دکتوران را بیشتر به خود جلب کرده است^[۸].

منابع عمدۀ ویتامین د: منبع عمدۀ ویتامین «د» در انسان‌ها در معرض قرارگرفتن جلد به شعاع آفتاب است^[۹]. بعضی از مواد غذایی، به صورت طبیعی ویتامین «د» دارند (انواع مختلف ماهی‌ها و روغن ماهی). در یک مطالعه، که به تازه‌گی انجام شده، نشان داده شده، که ماهی و حشی سالمون^۹ به صورت اوسط، در هر هزار گرام، ۵۰۰ الی ۱۰۰۰ یونت^[۱۰] ویتامین «د» دارد^[۱۰]. در ایالات متحده امریکا، بعضی انواع غنی‌شده مواد غذایی از قبیل شیر، آب میوه‌ها، بعضی نان‌ها، ماست و پنیر با ویتامین «د» در بازار وجود دارد.

تأثیرات کمبود ویتامین «د» بر روی سیستم عضلی اسکلیتی: معیارهای متعددی برای تعیین کمبود ویتامین «د» ارائه شده‌اند. اکثر موافق‌اند، که میزان ویتامین «د» کمتر از ۲۰ng/ml یا 50nmol/L و بین ۲۱-۲۹ng/ml یا ۵۱-۷۴nmol/L را کمبود و میزان ویتامین «د» بیشتر از ۳۰ng/ml را به مثابه مقدار کافی ویتامین «د» عنوان کرد^[۱۱].

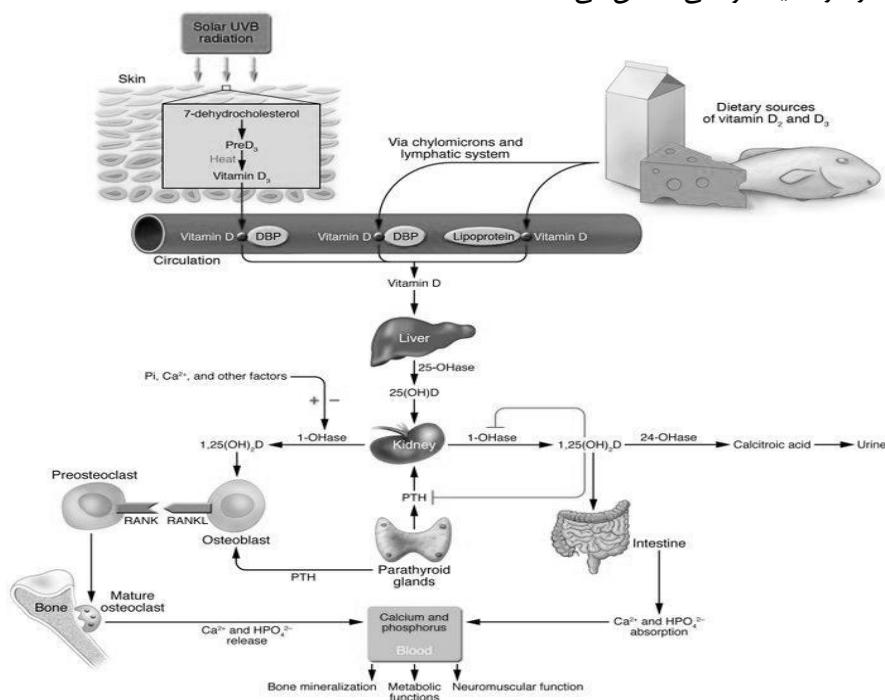
کمبود ویتامین «د» در اطفال، باعث تأخیر رشد و به وجود آمدن مریضی‌یی به نام ریکتس^[۱۲] می‌شود. در بزرگ‌سالان باعث به وجود آمدن و تشید استئوپینیا^[۱۳] و استئوپروز^[۱۴] و افزایش ریسک^[۱۵] شکسته‌گی‌ها می‌شود^[۱۶]. ضعیفی عضلانی با کمبود دوامدار ویتامین «د» دیده شده است؛ چنان‌که یک آذده از ویتامین «د» در عضلات اسکلیتی دیده شده، و کمبود دوامدار ویتامین «د» باعث ضعف عضلانی و افزایش ریسک افتیدن می‌شود. در افراد بزرگ‌سال، کمبود ویتامین «د» باعث اختلال در منزالایزشن^[۱۷] اسکلیت می‌گردد. استئوئیدهای منزالایز نشده^[۱۸] باعث کاهش حمایة پوشش پریوستی^[۱۹] شده؛ به همین لحاظ، مریضان مصاب استئومالاسیا^[۲۰] از درد و ناراحتی عمومی رنج می‌برند^[۲۱]. تشخیص این مریضان، ممکن است با مریضان فایرومیالجیا^[۲۲]، امراض استحاله‌وی مفاصل، آرتربیت‌ها و امراض دیگری مغایله شود^[۲۳].

علل کمبود ویتامین «د»: مهم‌ترین منبع ویتامین «د» در انسان‌ها در معرض شعاع آفتاب قرارگرفتن است. هر عاملی که باعث اخلال تابش اشعه محاورای بدنش آفتاب بر روی جلد گردد، می‌تواند ترکیب ویتامین «د۳» را مختل سازد. میلانین^[۲۴] در جذب ویتامین «د» اهمیت زیادی دارد؛ از این‌رو، تیره‌بودن رنگ جلد، باعث افزایش تولید ویتامین «د۳» می‌گردد^[۲۵].

^۹ Salmon ^{۱۲} Osteopenia ^{۱۵} Mineralization ^{۱۸} Osteomalacia
^{۱۰} IU ^{۱۳} Osteoporosis ^{۱۶} Un mineralized ^{۱۹} Fibromyalgia
^{۱۱} Rickets ^{۱۴} Risk ^{۱۷} Periosteal ^{۲۰} Melanin

قاره‌گرفتن مستقیم در معرض شعاع آفتاب، باعث جذب شعاع ماورای بنفش خورشید شده و تا ۹۹٪ تولید ویتامین «د۳» را افزایش می‌دهد. افزایش سن، باعث کاهش تجمع ۷ دیهایدرو کولیکلسفیرول^{۲۱} که پیش‌ساز ویتامین «د۳» در جلد است، می‌شود؛ چون ویتامین «د» یک ویتامین منحل در شحم است و به وسیله حجرات چربی، جذب می‌شود؛ فلهذا در اشخاص چاق به همین دلیل کمبود ویتامین «د» به وجود می‌آید. استفاده از بعضی دواها به شمول دواهای ضد اختلال، گلوکوکورتیکوئیدها نیز باعث کمبود ویتامین «د» می‌شوند.^[۱۴]

میکانیزم اثر ویتامین «د»: ویتامین «د» در کبد به D_{25(OH)D} تبدیل شده و بعداً در کلیه به 1,25(OH)₂D تبدیل می‌شود؛ بر علاوه، مطالعات چنین نشان داده، که سایر انساج بدن مانند مکروفازها^{۲۲}، مغز، امعای غلیظه، پروستات^{۲۳}، پستان توانایی انزایمی را برای تولید 1,25(OH)₂D دارند. بعد از تولیدشدن در کلیه‌ها، داخل دوران شده و خود را به انساج هدف خود، که در امعا و استخوان قرار دارند، می‌رساند و بالای آخذه‌های ویتامین «د» قرار گرفته، باعث جذب کلسیم در امعا و تحريك فعالیت استئوکلاست‌ها^{۲۴} می‌گردد؛ همچنان چنین گزارش شده است که 1,25(OH)₂D₃ باعث نهی انکشاف حجرات سرطانی شده، تشکل اوعیه جدید را در ناحیه سرطانی کاهش می‌دهد.^[۱۵]

^{۲۱} Cholecalciferol

^{۲۲} Macrophages

^{۲۳} Prostate

^{۲۴} Osteoclasts

وقایه و تداوی کمبود ویتامین «د»: اکادمی اطفال امریکا، توصیه می‌کند، که تمام اطفال و کاهلان الی سن ۵۰ سال روزانه به مقدار ۲۰۰ یونت ویتامین «د» و کاهلان بیشتر از ۷۰ سال به مقدار ۴۰۰ الی ۶۰۰ یونیت ویتامین «د» ضرورت دارند. بنیاد ملی استئوپروزز به تازه‌گی برای تمام خانم‌ها در سنین بعد از یائسه‌گی مقدار ۸۰۰ الی ۱۰۰۰ یونت ویتامین «د» را روزانه توصیه می‌کند^[۱۶].

مطالعات متعددی در رابطه به کمبود ویتامین «د» و استئوآرتربیت، فعالیت فیزیکی، قدرت عضلانی، کیفیت زندگی، چاقی و نتایج صحی آن وجود دارند^[۱۷]؛ با این وجود، تحقیقی که ارتباط بین سویه ویتامین «د» و استئوآرتربیت زانو را در کاهلان مورد بررسی قرار داده باشد، خصوصاً در افغانستان وجود ندارد. هدف از این تحقیق، مطالعه ارتباط کمبود ویتامین «د» با استئوآرتربیت زانو در افراد مُسن در هرات است.

روش تحقیق: این تحقیق، به شکل آینده‌نگر و مجموعه واقعات انجام شده است. در این تحقیق، به تعداد ۱۱۲ مریض (زن و ۳۴ مرد)، که طی سال ۲۰۲۰ به لوحه درد زانو مراجعه نموده‌اند، شامل‌اند. نزد این مریضان ابتدا رادیوگرافی زانو به وضعيت قدامی خلفی، به صورت ایستاده و جنبی اخذ شده، در مریضانی که تغییرات استئوآرتربیت در رادیوگرافی مشاهده شد، بعداً میزان ویتامین «د» سیروم شان نیز تعیین گردید و ارتباط بین استئوآرتربیت زانو و کمبود ویتامین «د» سیروم بررسی گردید. این مریضان نظر به محدوده سنی (کمتر از ۵۰ سال و بیشتر از ۵۰ سال)، جنس، مدت زمان موجودیت اعراض، سویه ویتامین «د» سیروم، درجه استئوآرتربیت زانو (درجه بندی KL) مورد مطالعه قرار گرفتند. بعد از تطبیق ویتامین «د» مریضان در مراجعة بعدی خواسته شده و بعد از ارزیابی اعراض ویتامین «د» سیروم شان مجدداً معاینه گردید. مریضانی که در رادیوگرافی تغییری نشان نداده‌اند، شامل این مطالعه نگردیده‌اند؛ هم‌چنان مریضانی که در جریان سه ماه قبل از مراجعة، ویتامین «د» اخذ نموده بودند، نیز از مطالعه اخراج شدند؛ سپس چندین مقاله علمی از پَب مِد که بین سال‌های ۲۰۰۵ الی ۲۰۱۵ انجام شده بودند، مورد مطالعه قرار گرفته و از نقطه‌نظر تعداد نمونه‌ها، نسبت مرد به زن، محدوده سنی، سویه ویتامین «د» سیروم، نوعیت مطالعه و نتایج حاصله با این تحقیق، مورد مقایسه قرار گرفتند.

مناقشه

اخیراً، نشان داده شده، که ویتامین «د» باعث تغییرات در دوره امراض سیستمیک مختلفی می‌گردد^[۱۸]؛ از آن جایی که ویتامین «د» نقش عمده‌یی در میتابولیزم استخوان و غضروف دارد، می‌توان ادعا کرد، که این ویتامین با شیوع و پیش‌رفت آرتربیت تمام مفاصل، خصوصاً مفاصل وزن‌بردار، از جمله مفصل زانو و هیپ، ارتباط مستقیم دارد.

در این مطالعه، همچنان مقایسه با مطالعات متعدد دیگر، از جمله در پنج مطالعه بین استئوارتریت عرضی زانو و کمبود ویتامین «د» ارتباط موجود است.

Heidari و همکاران او گزارش دادند، که شیوع کمبود ویتامین «د» بیشتر در جوانان دیده شده و ارتباط واضح بین آن و استئوارتریت زانو در مریضان جوان تر > 60 سال وجود دارد^[۱۸].

Jenson و همکاران چنین می‌گویند که: شیوع کمبود ویتامین «د» در مریضان مسنی که به دلیل استئوارتریت پیش‌رفته زانو، کاندید تعویض مفصل بودند قابل دید است^[۱۹].

Mohamed و همکاران، در مطالعه خویش شیوع تغییرات ویتامین «د» را در مریضان تازه‌تشخیص شده استئوارتریت، بعد از یائسه‌گی ارزیابی کردند^[۲۰].

Ding و همکاران، نشان دادند، که ارتباط واضحی بین کمبود ویتامین «د» و افزایش تخریبات غضروف مفصلی دیده نشده است^[۲۱].

Muraki و همکاران، چنین گزارش دادند، که ارتباطی بین کمبود ویتامین «د» و تغییرات رادیوگرافیک استئوارتریت وجود ندارد؛ بلکه کمبود ویتامین «د» همراه است با درد زانو^[۲۲].

در این تحقیق، نیز ارتباط مشخصی بین کمبود ویتامین «د» و استئوارتریت زانو دیده شد؛ چنان‌که در اکثیت مریضان مصاب به استئوارتریت زانو، سویه ویتامین «د» سیروم نیز کاهش یافته، دریافت گردید و با تطبیق مستحضرات ویتامین «د»، به صورت طولانی مدت درد مریضان کاهش یافته؛ ولی تغییراتی در رادیوگرافی مریضان به ملاحظه نرسید. مقایسه مطالعات فوق با این تحقیق در جدول ذیل نشان داده شده است:

نتایج	میتوود تحقیق	Baseline vit D level (ng/ml)	Baseline age	مذکور / مونث	تعداد نمونه ها	اسم محقق (سال و محل تحقیق)
ارتباط واضح بین کمبود ویتامین «د» و استئوارتریت زانو در مریضان جوان (سنین کمتر از ۶۰ سال) وجود داشت.	case control	Knee OA : 23.8 ± 18.8 , Control : $34.5. \pm 29.6$ ng/ml ,	Knee OA 60.2 ± 12.9 years and controls 60.1 ± 10.2 years	NA	208	Heidari et al (2011, Iran) ²⁶

شیوع ۲۴ درصدی کمبود ویتامین «د» در مریضانی که به دلیل استئوآرتربیت پیش رفته زانو کاندید ارتوپلاستی بودند.	cross sectional	40	71.4	42:58(5 8/81)	139	JA Janse n et al (2013, UK) ²⁹
سویههای پایین ویتامین «د» در مریضان جدیداً تشخیص شده استئوآرتربیت زانو در دوران یائسه‌گی در مریضان مصری (۵۰ الی ۶۰ ساله کی) دیده شد.	cross sectional	25 ± 1.6	54.7 ± 3.2	22:78(1 0/36)	46	Moha med A.Abu Maaty et al (25)20 13, Egypt
ارتباط مشخصی - بین کمبود ویتامین «د» و استئوآرتربیت زانو وجود نداشت، ولی ارتباط واضحی بین تخریبات غضروف زانو و کمبود ویتامین «د» دریافت شد.	Cohort	52.8	61	50:50(4 40/440)	880	Ding C et al (2009, Austra lia) ³¹
ارتباط مشخصی - بین کمبود ویتامن D و استئوآرتربیت که با رادیوگرافی تشخیص شده‌اند دیده نشدند، ولی چنین مشخص شد، که کمبود ویتامین «د» با درد زانو همراه است.	cross sectional	42.5	65.6 ± 2.7	49:51 (388/39 9)	787	Murak i S et al (2011, Japan) ²²
ارتباط مشخصی - بین کمبود ویتامین «د» و استئوآرتربیت زانو دیده شد. با تطبیق مستحضرات ویتامین «د» در مریضان به صورت طولانی مدت کاهش یافت، ولی تغییرات در رادیوگرافی به مشاهده رسید.	Case series	14.9 ± 7	35-81	70:30 (78/34)	112	Azizi A.T. et al (2020, afgha nistan)

نتیجه‌گیری

به تعداد ۱۱۲ مریض، که به لوحه درد زانو مراجعه نمودند، در این مطالعه گنجانیده شده‌اند. مریضانی که در رادیوگرافی زانو، که به حالت ایستاده اخذ شد، تغییرات استئوآرتربیت را نشان ندادند؛

هم‌چنان مریضانی که در جریان اخذ تاریخ چه مشخص شد، که از مستحضرات ویتامین «د» در گذشته نزدیک استفاده کرده‌اند، از مطالعه اخراج شدند. از جمله ۱۱۲ مریض، ۷۸ مریض مؤنث و ۳۵ مریض مذکور بودند (گراف ۱).

گراف مریضان از نظر جنس

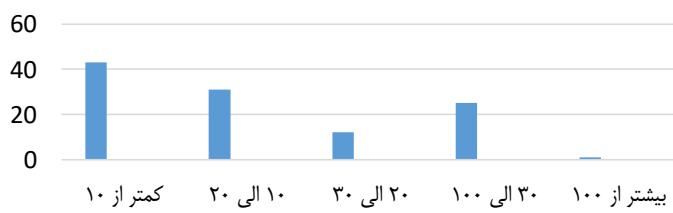

سن مریضان بین ۳۵ الی ۸۴ ساله است، که اوست سن ۵۹.۵ سال بودند. البته مریضان از نظر سنی به دو بخشی کمتر از ۵۰ سال و بیشتر از ۵۰ سال تقسیم شدند، که ۴۹ مریض زیر ۵۰ سال و ۶۳ مریض بالای ۵۰ سال عمر داشتند. مدت زمان موجودیت اعراض در مریضان به شکل بیشتر از ۱۰ سال بین ۵ تا ۱۰ سال بین ۱ تا ۵ سال و کمتر از ۱ سال ارزیابی شد، که از جمله ۱۷ مریض اعراض شان بیشتر از ۱۰ سال، ۱۳ مریض بین ۵ تا ۱۰ سال، ۶۳ مریض بین ۱ الی ۵ سال و ۱۹ مریض اعراض را در کمتر از ۱ سال حکایت می‌کردند (جدول).

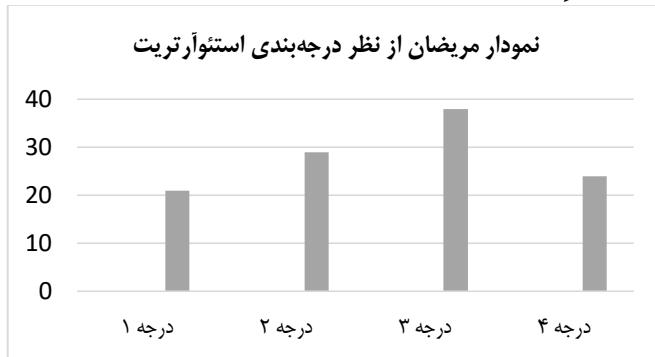
زمان موجودیت اعراض	تعداد مریضان
> ۱۰ سال	۱۹
۱ الی ۵ سال	۶۳
۵ الی ۱۰ سال	۱۳
< ۱۰ سال	۱۷

سویه ویتامین «د» سیروم مریضان به ng/ml اندازه شده و به گروه‌های کمتر از ۱۰ تا ۲۰، بین ۲۰ تا ۳۰، بین ۳۰ تا ۱۰۰ و بیشتر از ۱۰۰ تقسیمات شدند. از جمله ۱۱۲ مریض، ۴۳ مریض سویه ویتامین «د» کمتر از ۱۰، ۳۱ مریض، بین ۱۰ تا ۲۰ مریض، بین ۲۰ تا ۳۰، ۲۵ مریض، سویه بین ۳۰ تا ۱۰۰ و یک مریض سویه ویتامین «د» وی بیشتر از ۱۰۰ بود (گراف ۲).

نمودار مریضان از نظر سویه ویتامین D سیروم

درجه استئوآرتربیت زانو، که به اساس درجه‌بندی کالیگرین لاورینس ارزیابی شد، از جمله ۱۱۲ مریض ۲۱ مریض در درجه ۱، ۲۹ مریض، درجه ۲، ۳۸ مریض، درجه ۳ و ۲۴ مریض، درجه ۴ تقسیم‌بندی شدند (چارت^۳؛ بعد از تداوی با ویتامین «د» در مراجعة بعدی، مریضان از نقطه نظر شدت اعراض ارزیابی شدند، که از جمله ۱۱۲ مریض، اعراضی ۸۹ مریض کاهش یافته، اعراضی ۱۳ مریض بدون تغییر مانده و اعراضی ۱۰ مریض افزایش نموده بود.

سرچشمه‌ها

1. Felson D.T. Clinical practice. Osteoarthritis of the knee. N Engl J Med. 2006;354:841–848. [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]
2. Yuguing Z., Hordan Joanne M. Epidemiology of osteoarthritis. Clin Geriatr Med. 2010;26(3):355–369. August. [[PMC free article](#)] [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]
3. Lawrence R.C., Felson D.T., Helmick C.G. Estimates of the prevalence of arthritis and other rheumatic conditions in the united states. Part II. Arthritis Rheum. 2008;58(1):26–35. [[PMC free article](#)] [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]
4. Tetlow L.C., Woolley D.E. Expression of vitamin D receptors and matrix metalloproteinase in osteoarthritic cartilage and human articular chondrocytes in vitro. Osteoarthritis Cartil. 2001;9(5):423–431. [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]
5. Corvol M.T., Dumontier M.F., Tsagris L., Lang F., Bourguignon J. Cartilage and vitamin D in vitro (author's transl) Ann Endocrinol (Paris) 1981;42:482–487. [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]
6. Hollick M.F., Chen T.C. Vitamin deficiency a worldwide problem with health consequences. Am J Clin Nutr. 2008;87(4):1080S–1086S. [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]
7. Tsaei K.S., Wahner H.W., Offord K.P., Melton L.J., Kumar R., Rigs B.L. Effect of aging on vitamin D stores and bone density in women. Calcif Tissue Int. 1987;40(5):241–243. [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]
8. Raju V., Vipul V., Amit K.A., Jaber J. Resurgence of vitamin D: Old wine in new bottle. J Clin Orthop Trauma. 2015;6(3):173–183. Epub 2015 Mar 26. [[PMC free article](#)] [[PubMed](#)] [[Google Scholar](#)]

9. Holick MF. Phylogenetic and evolutionary aspects of vitamin D from phytoplankton to humans. In: Pang PKT, Schreibman MP.eds. *Vertebrate endocrinology: fundamentals and biomedical implications*. Vol 3.Orlando, FL:Academic Press, Inc (Harcourt Brace Jovanovich),1989:7–43.
10. Chen TC, Chimeh F, Lu Z, et al. Factors that influence the cutaneous synthesis and dietary sources of vitamin D. *Arch Biochem Biophys* 2007;460:213–7. Google Scholar Crossref PubMed
11. Holick MF. Vitamin D deficiency. *N Engl J Med* 2007;357:266–81. Google Scholar Crossref PubMed
12. Simpson RU, Thomas GA, Arnold AJ. Identification of 1,25-dihydroxyvitamin D₃ receptors and activities in muscle. *J Biol Chem* 1985;260:8882–91. Google Scholar PubMed
13. Aaron JE, Gallagher JC, Anderson J, et al. Frequency of osteomalacia and osteoporosis in fractures of the proximal femur. *Lancet* 1974;1:229–33. Google Scholar Crossref PubMed
14. Zhou C, Assem M, Tay JC, et al. Steroid and xenobiotic receptor and vitamin D receptor crosstalk mediates CYP24 expression and drug-induced osteomalacia. *J Clin Invest* 2006;116:1703–12. Google Scholar Crossref PubMed
15. Holick MF, Garabedian M. Vitamin D. photobiology, metabolism, mechanism of action, and clinical applications. In: Favus MJ. ed. *Primer on the metabolic bone diseases and disorders of mineral metabolism*, 6th ed. Washington, DC: American Society for Bone and Mineral Research, 2006:129–37.
16. National Osteoporosis Foundation. *Statement on calcium and vitamin D*. Internet: <http://www.nof.org/prevention/calcium/htm>(accessed 16 November 2007).
17. Urquhart D.M., Tobing J.F., Hanna F.S. What is the effect of physical activity on the knee joint? A systematic review. *Med Sci Sports Exerc*. 2011; 43:432–442. [PubMed] [Google Scholar]
18. Heidari B., Heidari P., Hajian-Tilaki K. Association between serum vitamin D deficiency and knee osteoarthritis. *International Orthopaedics (SICOT)* 2011; 35:1627–1631. [PMC free article] [PubMed] [Google Scholar]
19. Jansen J.A., Haddad F.S. High prevalence of vitamin D deficiency in elderly patients with advanced osteoarthritis scheduled for total knee replacement associated with poorer preoperative functional state. *Ann R Coll Surg Engl*. 2013;95 569–57. [PMC free article] [PubMed] [Google Scholar]
20. Mohamed A.A., Hanafi R.S., Badawy S.E. Association of suboptimal 25-hydroxyvitamin D levels with knee osteoarthritis incidence in post-menopausal Egyptian women. *Rheumatol Int*. 2013;33(11):2903–2907. [PubMed] [Google Scholar]
21. Ding C., Cicuttini F., Parameswaran V. Serum levels of vitamin D, sunlight exposure, and knee cartilage loss in older adults: the Tasmanian older adult cohort study. *Arthritis Rheum*. 2009; 60:1381–1389. [PubMed] [Google Scholar]
22. Muraki S., Dennison E., Jameson K. Association of vitamin D status with knee pain and radiographic knee osteoarthritis. *Osteoarthritis Cartilage*. 2011; 19:1301–1306. [PubMed] [Google Scholar]